

Roofvogeltellingen op Schouwen-Duiveland in de winter van 1995/96

Rinus van 't Hof

Voor het derde jaar in successie werden op Schouwen-Duiveland de roofvogels geteld, en wel in de periode september 1995 tot en met maart 1996. Dit onderzoek geeft een beeld van de doortrekkende en pleisterende roofvogels.

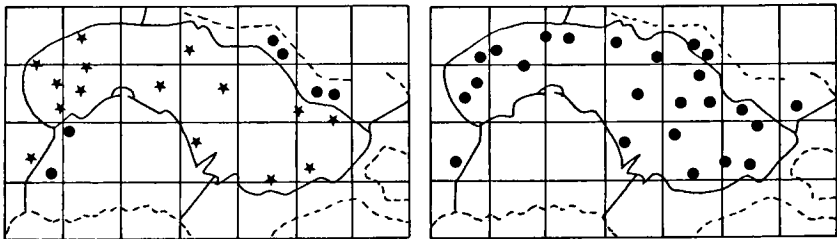
De tellingen vonden plaats over geheel Schouwen-Duiveland (29.198 ha), langs de Pijlerdam, de Grevelingendam en de Oosterschelde- en Grevelingenkust. Veel nadruk lag er op de natuurreservaten (naald- en loofbossen van Schouwen, de karrevelden en inlagen met aangrenzend cultuurland, alsook de duingebieden met duinvalleien op Westenschouwen. Ook tuinen en parken in dorpen werden geteld. De herfstmaanden waren zeer rustig, met op zijn tijd een regenbui en wat dunne mist over de akkers. De temperatuur lag over het algemeen vrij hoog. De eerste tekenen van Koning Winter werden in december merkbaar. Gemiddeld genomen was januari zeer droog en koud. Met 86 uren zonneschijn was januari een goede telmaand; roofvogels zijn makkelijker te lokaliseren en te determineren tijdens hun vluchten op thermiek. Rond half februari zette de dooi in, met later lichte sneeuwval over geheel Zeeland. Vergeleken met het noorden van Nederland waren de omstandigheden echter heilig. Maart zorgde voor een grillig eind aan de wintertelling, maar echt lenteweer kwam laat op gang. Een deel van de waargenomen roofvogels had betrekking op doortrekkers: Wespendif, Rode Wouw (met de eerste waarneming in 1996 op 22 februari boven Burgh en het eiland Neeltje Jans, door P. Wolf), Visarend en Boomvalk. Het gros van de Bruine Kiekendieven is eveneens weggetrokken; de telling laat slechts een klein aantal overwinteraars zien (Tabel 1). Daarentegen is de Blauwe Kiekendif een echte wintergast, met de hoogste aantallen in november tot en met februari. Afgelopen winter waren er wat minder Sperwers dan in eerdere winters (van 't Hof 1990, 1994, Vergeer 1993). Er werden enkele Haviken*) gemeld, maar uitsluitend in de trekperiodes. Buizerds kwamen veelvuldig voor, met name langs de binnendijken met waterlopen. Ruigpootbuizerds werden voornamelijk langs de kustdijken gezien. De meeste talrijke roofvogel was de Torenavalk. In januari vond een influx plaats, mogelijk onder invloed van de winterse weersomstandigheden in de rest van het land. Het lage neerslagcijfer en de goede veldmuisstand waren bijzonder gunstig voor deze soort. Daar komt bij dat toenemende aandacht voor ecologisch bembbeheer heeft geleid tot voedselrijkere wegranden. De Smellekens werden over geheel Schouwen-Duiveland waargenomen, met een lichte concentratie rond de Schouwse duinen. Slechtvalken beperkten zich tot gebieden met waterwild- en steltloperconcentraties, zoals het Grevelingenmeer en bij hoogwatervluchtplaatsen langs de Oosterschelde (Figuur 1).

(* redactie: misschien verarring met forse vrouwelijke Sperwers, vandaar niet opgenomen in de tabel).

Tabel 1. Aantal getelde roofvogels per maand op Schouwen-Duiveland in 1995/96.

Soort <i>Species</i>	Sep	Okt	Nov	Dec	Jan	Feb	Mrt
Wespendief <i>Pernis apivorus</i>	2	1	-	-	-	-	-
Rode Wouw <i>Milvus milvus</i>	-	1	-	-	-	1	1
Bruine Kiekendief <i>Circus aeruginosus</i>	15	6	5	2	2	1	8
Blauwe Kiekendief <i>C. cyaneus</i>	1	9	16	24	21	17	8
Sperwer <i>A. nisus</i>	12	18	24	32	28	20	9
Buizerd <i>Buteo buteo</i>	28	33	36	42	38	34	21
Ruigpootbuizerd <i>B. lagopus</i>	-	-	1	3	3	3	1
Visarend <i>Pandion haliaetus</i>	2	-	-	-	-	-	-
Torenvalk <i>Falco tinnunculus</i>	26	31	75	99	121	108	57
Smelleken <i>F. columbarius</i>	5	6	7	12	15	10	4
Boomvalk <i>F. subbuteo</i>	7	5	-	-	-	-	3
Slechtvalk <i>F. peregrinus</i>	3	3	3	3	4	3	5

Figuur 1. Voorkomen van Slechtvalk in december (links, stippen), Smelleken in januari (links, sterren) en Blauwe Kiekendief in december (rechts) op Schouwen-Duiveland in de winter van 1995/96.

Dank

De leden van de VWG Schouwen-Duiveland gaven hun actieve medewerking. Vele anderen gaven hun meldingen per brief of telefoon door aan de Roofvogelwerkgroep Schouwen-Duiveland. Zonder hun hulp was deze telling niet gelukt.

Literatuur

van 't Hof R. 1990. Roofvogeltellingen op Schouwen-Duiveland. *Zêëlieven* 6(3): 38-39.
 van 't Hof R. 1994. Roofvogeltellingen op Schouwen-Duiveland. *Zêëlieven* 10(2): 28-31.
 Vergeer J.-W. 1993. Wintervogels in Westerschouwen. *Zêëlieven* 9(4): 64-72.

Adres: Esdoornstraat 15, 4306 AC Nieuwerkerk.